



KAITSEMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn
info@mkm.ee

Teie: 13.01.2026 nr MKM/26-0049/-1K

Meie: 04.02.2026 nr 5-8/26/3-3

Riigi omandis oleva kinnisasja riigi maareservi arvamise, seal säilitamise ning sealt välja arvamise alused ja kord

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitas Kaitseministeeriumile kooskõlastamiseks määruse eelnõu „Riigi omandis oleva kinnisasja riigi maareservi arvamise, seal säilitamise ning sealt välja arvamise alused ja kord“. Kaitseministeerium kooskõlastab määruse eelnõu järgmiste märkustega arvestamisel.

1. Avalikud andmekogud

Määruse eelnõu kohaselt tuleb selleks, et teada, kui palju riigivara on vaja säilitada riigi maareservis, iga riigi omandis oleva kinnisasja osas läbi viia analüüs. Vastav analüüs on võimalik teha katastri riigivara ruumiandmete keskkonna (KATRI) menetluskeskkonnas ning analüüsi tulemusel valmib kinnisasja kohta koondhinnang, mis kantakse automaatselt riigi kinnisvararegistrisse. Kuna nii KATRI kui ka RKVR on avaliku kasutajaliidese kaudu juurdepääsetavad, võimaldab määruse eelnõus sätestatud analüüsides ja uute andmete sisestamine laiale avalikkusele detailset ligipääsu riigivara teabele. Sellise andmete avalikustamise eesmärk ja proportsionaalsus vajavad täiendavat kaalumist. Avalik juurdepääs võib tekitada põhjendamatut survet riigivara võõrandamiseks või kasutuse muutmiseks ning mõjutada haldusotsuseid, sealhulgas strateegilise riigivara osas. Seetõttu tuleb määruse eelnõus täpsustada millises ulatuses ja vormis analüüsides tulemused avalikustatakse ning kuidas välditakse haldusprotsesside ja strateegiliste otsuste avaliku surve alla sattumist.

Kaitseministeerium on teinud Rahandusministeeriumile ettepaneku kaaluda RKVRi muutmist piiratud ligipääsuga andmekoguks, arvestades vajadust mitte avalikustada Kaitseministeeriumi valitsemisala asutuste kasutuses olevate kinnisasjade täielikku loetelu, sealhulgas vara, mis on antud ajutiselt kasutada teistele valitsejatele või eraisikule.

2. Kinnisasjade analüüs

2.1 Analüüsi vorm ja ülemineku periood

Määruse eelnõust ei selgu koostatavate maareservi analüüsides täpne sisu ega vorm. Kuigi seletuskiri viitab tulevikus KATRI keskkonnas toimuvatele automaatsetele andmevahetustele ja „koondhinnangu“ süsteemile, puudub regulatsioon ülemineku perioodiks. Ei ole selge, millises vormis tuleb analüüs esitada seni, kuni tehniline lahendus ei ole kasutatav (kas tegemist on eraldiseisva dokumendiga või on selleks ette nähtud mõni muu formaat). Selline ebaselgus võib takistada analüüsides õigeaegset koostamist ning suurendada halduskoormust riigivara valitsejate jaoks.

Palume määruse eelnõus või seletuskirjas täpsustada, millisel kujul analüüs esitatakse kuni automaatse lahenduse rakendumiseni.

2.2 Analüüsi ulatus ja proportsionaalsus

Määruse eelnõu § 2 lg 1 ja § 5 kohaselt peab riigivara valitseja ühe aasta jooksul analüüsima kõiki oma valitsemisel olevaid kinnisasju. Kaitseministeeriumi valitsemisalas on selline kohustus ebaproportsionaalne ja põhjendamatu, kuna reservina säilitamise eesmärgil olevaid kinnisasju sisuliselt ei ole. Seisuga

20.01.2026 on vastava eesmärgiga riigi kinnisvararegistris kaks kinnisasja, mis on määratud formaalselt ega kajasta tegelikku kasutust. Selline regulatsioon tekitab ulatusliku halduskoormuse ilma sisulise lisandväärtuseta.

2.3 KATRI analüüsi tähendus ja siduvus

Seletuskirja kohaselt annab KATRI tehniline analüüs kinnisasjale hinnangu (vajalik, perspektiivselt vajalik, mittevajalik) ning koondhinnang kantakse automaatselt RKVRI.

Sellest tulenevalt palume määruse eelnõus täiendavalt reguleerida:

- analüüsi tulemuse siduvus ja kohustuslikkus otsustamisel;
- riigivara valitseja õigus analüüsi tulemust korrigeerida enne selle RKVRI kandmist;
- kuidas arvestatakse planeeringuid, arengukavasid ja muid valitsemisala-spetsiifilisi dokumente;
- kuidas toimida olukorras, kus KATRI tehniline analüüs ja valitsemisala hinnang on vastuolus.

3. Kinnisasja mittevajalikuks määratlemine

Määruse eelnõu kohaselt järgneb kinnisasja „mittevajalikuks“ määratlemisele kohustuslik võõrandamisanalüüs. Selline lähenemine ei ole kooskõlas RVSis sätestatud menetlusloogikaga, mille kohaselt tuleb esmalt selgitada teiste riigivara valitsejate huvi ning võimalus vara üleandmiseks (RVS § 96), ning alles seejärel kaaluda võõrandamist.

Palume määruse eelnõus täpsustada „mittevajalikuks“ määratlemise sisu ja sellele järgnevad menetlustoimingud viisil, mis on täielikult kooskõlas RVS-i menetlusjärjestusega ning väldiks põhjendamatut lisamenetlust ja ressursikulu.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
minister

Grete Lasn
grete.lasn@kaitseministeerium.ee